

בש"פ 5539/19 - סטיין בלאיי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5539/19

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

העורר: סטיין בלאיי

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי באר שבע
מיום 14.8.2019 במ"ת 8586-05-19 שניתן על ידי
כבוד השופטת ג' שלו

תאריך הישיבה: א' באלול התשע"ט (1.9.2019)

בשם העורר: עו"ד מאיר לחן

בשם המשיבה: עו"ד בת שבע אבגז

החלטה

מונח בפניי ערר על החלטתו של בית משפט המחוזי בבאר שבע (מ"ת 8586-05-19, כב' השופטת ג' שלו) בגדרה נעצר העורר בשנית עד לסיום ההליכים המשפטיים כנגדו. תיק זה עבר דרך שאינה חלקה, עם עליות ומורדות. כדי להכריע בבקשה נכון תחילה להציג את הרקע הדיוני. בחודש מאי הוגש כתב אישום כנגד העורר, עם אחר, בגין עבירה של שוד בנסיבות מחמירות. במהלך השוד, העורר ואחר היכו את המתלונן והשתמשו נגדו באלימות. בית המשפט המחוזי נעתר לבקשת המדינה למעצרו עד לתום ההליכים תוך קביעה שקיימת תשתית ראייתית לכאורה וכן לנוכח דברי המתלונן לפיהם העורר היה "שותף מלא בשוד, תכנן את השוד, הוביל את השודד אליי...". עוד נקבעה קיומה של עילת מעצר. בהיעדר חלופה, וכן על דעת שירות המבחן, נעצר העורר עד סיום ההליכים כנגדו. זאת, תוך שמירת זכויות להגיש

בקשה לעיון חוזר.

על כך הוגש ערר לבית משפט זה שנידון בפניי השופטת י' וילנר (בש"פ 4618/19, 17.7.2019). בהחלטה שניתנה ניתן משקל לכך שהערור הוא חייל בשירות קרבי בצנחנים. צוינה טענת סנגורו של העורר כי הצבא מוכן לקבל את העורר להמשך שירות סדיר על אף הגשת כתב האישום. בהתאם, הערר התקבל בכך שהערור שוחרר ישירות לבסיס הצבאי וזאת בכפוף להסכמת הצבא. בהחלטה נוספת שניתנה על ידי השופט ע' גרוסקופף, הובהר שבמקרה זה קיום התנאי של הסכמת הצבא בכך שניתנה הסכמת מפקד היחידה אשר הובאה בעל פה במהלך הדיון על ידי הסניגור. בהתאם שוחרר העורר מבית המעצר לבסיס הצבאי.

בתאריך 8.8.2019 ענינו של העורר נידון בפניי ועדת התאמה לשירות. במהלך הדיון הוועדה הביעה את עמדתה כי בנסיבות דומות היא נוהגת לשחרר חיילים משירות בעילה של אי התאמה. עקב זאת ביקש העורר לצאת לתקופה של דחיית שירות. בקשה זו התקבלה והוועדה דחתה את שירותו בשלושה חודשים עד לאמצע נובמבר. נקבע כי בתום תקופה זו תיבחן פעם נוספת התאמתו של העורר להמשך שירות בצה"ל. על סמך האמור הגישה המדינה בקשה לעיון חוזר לבית המשפט המחוזי בבאר שבע במסגרתה ביקשה להורות על מעצרו של העורר. זאת משום שהחלטת בית משפט העליון בדבר שחרור העורר לבסיס הצבאי בו הוא משרת, אינה רלוונטית עוד לנוכח החלטת הוועדה על דחיית השירות בשלב זה.

מיד בסמוך לכך, בתאריך 14.8.2019 קיבל בית משפט קמא את בקשת המדינה אך הורה על עיכוב ביצוע של החזרת העורר למעצר עד לתאריך 21.8.2019 בכדי לבחון אפשרות שהצבא ישנה מעמדו ויחזיר העורר לשירות. במהלך תקופת עיכוב הביצוע הורה בית משפט קמא כי העורר ימצא בחלופת מעצר תחת פיקוח אמו. ואולם, בחלוף שלושה ימים, העורר הפר את תנאי השחרור בהחלטת עיכוב הביצוע ויצא את מקום מעצר הבית, כאשר בשעה 9:30 בבוקר נמצא מחוץ לבית כשהוא שתוי. עקב כך, ובהיעדר חלופה אחרת, קבע בית המשפט המחוזי בתאריך 19.8.2019 (כב' השופט ג' גדעון) שאין מנוס מלקבל את הבקשה והורה על ביטול עיכוב הביצוע והחזרת העורר למעצר עד תום ההליכים.

הסניגור מסתייג מהחלטה זו. לדבריו, חובה להורות על שחרור העורר מכמה טעמים. ראשית, כך טען, בהחלטת בית המשפט העליון הראשונה (ראו בש"פ 4618/19) נקבע כי יש הסכמה מטעם הצבא לקבל אותו וכי החלטת וועדת ההתאמה לשירות סותרת זאת. עוד טוען הסניגור כי בכל מקרה אין להורות על מעצר העורר בשלב זה. הוא הסביר את התנהגות העורר בדבר הפרת תנאי השחרור כנובעת מבלבול ותסכול על כך שבסוף לא יוכל לשרת בצבא. על פי גישה זו אין זו דרכו הרגילה של העורר ויש להימנע מהחזרתו למעצר בשלב זה, על הכרוך בכך. באת כוח המדינה תומכת בהחלטת בית משפט קמא ומבקשת שלא להתערב בהחלטה.

2. ההחלטה אם להורות על מעצר נאשם אם לאו ניתנת בנקודת זמן מסוימת והיא הקובעת. כאן, קשה להתערב בהחלטת בית משפט קמא שהרי התנהגות העורר, בתקופה שהיה ניתן לצפות שיקפיד על תנאי שחרור, מובילה לתוצאה זו. בית משפט המחוזי אף התבטא כי "נדמה שאין מנוס, ממש כך, מקבלת בקשת המדינה. הביטוי 'טרם יבשה הדיו'... נכון כמעט במובנו הפשוט בנסיבות העניין". נראה כי בנסיבות, לרבות העובדה שההפרה בוצעה בחלוף שלושה ימים בלבד מיום החלטת עיכוב הביצוע, לא ניתן לתת אמון בעורר, וודאי בשלב זה.

באשר להסתייגות הסניגור מהחלטת וועדת ההתאמה, מעבר לכך שכאמור המיקוד הוא בהפרת החלופה לעת הזאת, יש להוסיף כי החלטת בית המשפט העליון, על פי הקשרה, לא נועדה לחייב את הצבא לקבל את העורר בחזרה לשירות. אף צוין בהחלטה שהשחרור בבסיס כפוף להסכמת הצבא. לא התקיים דיון ולא נקבע מי הגורם בצבא שיחליט בכך ואף אין בכל החלטה שניתנה בתיק זה, למנוע מצה"ל לנהוג בחייל על פי הסדריו. יוצא כי נכון לתקופה זו אין חלופה בנמצא. צה"ל אינו מוכן שהעורר יחזור לבסיס ועם כל הצער העורר בהתנהגותו הכתיב את התוצאה לפיה לא ניתן לסמוך על החלופה בדבר פיקוח האם.

3. הערר נדחה.

ניתנה היום, ה' באלול התשע"ט (5.9.2019).

ש ו פ ט
